

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЦЮСУБОТИ

№ 34 [884] | Субота, 1 вересня 1984 року | Ціна 2 коп.

ВАХТА ПАМ'ЯТІ—ВАХТА МИРУ ТВОРЦІ КРАСИВОГО ОДЯГУ

Моделі одягу, розроблені і виготовлені на Харківському УВП-2, задовольняють вимоги найвибагливіших покупців. Бо працюють на підприємстві справжні ентузіасти, трудівники, які дорожать честю виробничої марки, своїм добрим іменем. Ставши на трудову вахту, присвячену 40-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні, прагнуть дотроково завершити завдання одинадцяті п'ятиріччя.

На знімку (зліва направо): швачки-мотористки Г. Дубина, М. Крамська, В. Веселогузова і Л. М'ясоїдова за обговоренням технології пошиття нової моделі куртки.

Фот. І. ХАРКІВСЬКОГО.

У ЖДАНОВСЬКИХ ПРИЛАДОБУДІВНИКІВ

Міністерство газової промисловості... Держкомсільгостехніка СРСР... «Арктикапостач» Міністерства морського флоту...

Ось адреси главків Держпостачу СРСР, а їх близько 30, куди за нарядами «Союзглавелектроапарату» надходять реле РПУ-2 і РП-21, що їх виготовляють трудівники Ждановського філіалу Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт». Прилади в основному йдуть на комплектацію верстатів.

Заступник директора філіалу з виховної роботи Л. М. Шумилова відчиняє двері і гостинно запрошує пройти до цеху. Переступаю поріг. У виробничому приміщенні складальної дільниці чисто і яскраве по-своєму затісно. Робітниця у білих халатах за столиками зосереджено чаклюють над майбутнім реле. Кожен їхній робочий рух чітко вивірених і розрахованих. Тільки що перед монтажницею лежали окремі деталі, а вже, дивись, готовий вузол...

— Складальна дільниця — одна з кращих у філіалі, — говорить Людмила Миколаївна і знайомить з майстром Мариною Олександрівною Степановою, яка продовжує розповідь заступника директора.

— Крашою на дільниці складання є бригада паяльщиків, у якій трудяться всім чоловік. В основному — це ветерани виробництва.

Так, бригадир Тамара Давидівна Стрюченко, паяльщиці Єлизавета Володимирівна Видра та Клавдія Дмитрівна Ганюшкіна працюють з 1973 року. Бурховецька Валентина Ульянівна — з 1972 року. Зінаїда Павлівна Плясовиця — з 1971 року. В бригаді двоє учнів виробничого навчання, наставниками у котрих Стрюченко Т. Д. та Плясовиця З. П.

Особливо хочу відзначити Зінаїду Павлівну. Вона — одна з кращих паяльщиків, працює якісно і швидко. Взятя соціалістичне зобов'язання виконувати денне виробниче завдання на 120, а фактично щозміни дає по 230—250 процентів норми. Завжди спокійна, ввічлива, охоче ділиться з усіма своїм досвідом роботи, але коли виникає потреба, то не соромиться зробити зауваження порушнику технологічної чи трудової дисципліни.

Зінаїда Павлівна Плясовиця не відмовляється від будь-якого доручення, а коли майстер відсутній, завжди замінить його. Вона вже кілька років підбірдає до складу профспілкової групи.

У даний час бригада працює за єдиним нарядом. Щомісяця підбиваємо підсумки, продовжувала М. О. Степанова, визначаємо коефіцієнт трудової участі у відповідності з яким розподіляємо заробітну плату і преміальні.

Запорукою виробничих успіхів бригади стала добре налагоджена організація соціалістичного змагання за підвищення продуктивності праці і ощадливе використання матеріалів та енергоресурсів.

Успішно справляються з виробничими завданнями колективи, де бригадирами В. Е. Муравйова, Т. Д. Стрюченко, В. Ф. Костирко і В. Г. Чугреева. Вони здійснюють постійний контроль робочого часу, перевіряють завантаженість робітників. Активно допомагають їм народні контролери А. Д. Галкіна, З. П. Плясовиця, Є. Г. Макшак, М. В. Савченко, Г. А. Угланова, Г. І. Шупеня. Вони ведуть велику роз'яснювальну роботу по вихованню комуністичного ставлення до праці.

За прикладом трудових колективів міст-героїв і нашого Товариства, ждановські приладобудівники стали на трудову вахту, присвячену 40-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Переглянувши свої можливості і невикористані резерви, ряд виробничиків дали слово завершити свої особисті п'ятирічні завдання до 9-го Травня 1985 року. На них рівняються інші трудівники.

Т. ЄРМАКОВА,
спец. кор. «Нашого життя».

м. Жданов,
Донецька область.

ЗАВОД МІЙ — МОЯ ГОРДІСТЬ

Так було названо вечір, який нещодавно відбувся у Хмельницькому обласному будинку культури. Сюди прийшли кращі з кращих — переможці соціалістичного змагання, передовики двох підприємств.

Серед них токар ливарно-механічного заводу Василь Михайлович Янчук, робітник Хмельницького ордена Трудового Червоного Прапора заводу трансформаторних підстанцій — слюсар-складальник Микола Іванович Шкварун, електрогазоварник Віталій Григорович Кугай, газорізальник кавалер ордена «Знак Пошани» Василь Іванович Климшин, пакувальник Михайло Михайлович Підгурняк та інші.

З доповіддю «50 років стахановського руху» виступив директор культузакладу М. П. Казарихін.

Про трудові успіхи членів нашого Товариства розповіли представники обох підприємств С. Л. Кулик та Е. Л. Штейн.

Н. БЕЛЬДЯЄВА.

СЬОГОДНІ — ДЕНЬ ЗНАНЬ

У нашому календарі з'явилося нове всенародне свято — День знань. Його сьогодні відзначають не лише спецшколи-інтернати, спеціальні середні і вищі навчальні заклади, наукові установи, але й трудові колективи Товариства.

ВСЕНАРОДНЕ СВЯТО

Початок нового навчального року в одеських спецшколах-інтернатах №№ 91, 97 завжди проходить урочисто і святково, а нині — він буде особливим. Указом Президії Верховної Ради СРСР 1 вересня оголошено Днем знань.

Після урочистої піонерської лінійки, присвяченої початку нового навчального року і Дню знань, відбується Урок Миру. Потім учні спецшкол-інтернатів здійснюють автобусні екекурсії по місцях бойової слави міста-героя Одеси.

Готуючись до нового навчального року, педагоги вечерньої спеціальної середньої школи робітничої молоді побували в об'єднанні «Електрик», на державних заводах і фабриках міста.

де познайомилися з майбутніми учнями. А навчатимуться у вечерній школі 80 юнаків і дівчат. Серед них випускники спецшкол-інтернатів з Болграда Одеської області, Вінниці та Житомира, які приїхали працювати в приморське місто.

Цього року успішно завершила навчання у Київському інституті легкого промисловості член УТОГ Овсєянник Любов Миколаївна і нині працює за наубою спеціальністю інженера-технолога у швейному цеху Одеського виробничого об'єднання «Електрик». А культпрацівник цього об'єднання Марія Юліанівна Гендбайло продовжує навчання у Ленінградському відновлювальному центрі.

І. ЗАРІЧАНСЬКИЙ.

ЦИФРИ І ФАКТИ

* Сьогодні вперше почнуть вивчати азбуку близько 400 хлопчиків і дівчаток у підготовчих групах спецшкол-інтернатів для слаббачуючих і глухих дітей республіки.

* Шкільний дзвоник вперше покличе за парти близько 500 першокласників.

* Світлі класи спецшкол-інтернатів для слаббачуючих і глухих дітей займуть 19 тисяч 430 школярів.

* У школах робітничої молоді продовжать навчання 2214 учнів — робітників УВП і виробничих об'єд-

нань, компактних груп державних підприємств.

* У лабораторіях та майстернях професійно-технічних училищ набувають робітничих професій 250 учнів.

* У технікумах йде підготовка 145 майбутніх спеціалістів та керівників середньої ланки підприємств Товариства.

* Конспектування першоджерел, підготовку до семінарських занять розпочнуть 4 студенти вищих учбових закладів — майбутні керівники та педагоги підприємств і організацій УТОГ.

Головним фактором, що визначає нині динамічний розвиток економіки нашого Товариства, є її інтенсифікація на основі широкого впровадження у всі галузі виробництва досягнень технічного прогресу і передового досвіду. Це настійна вимога часу.

Проте на окремих підприємствах та об'єднаннях Товариства ще недостатньо приділяють уваги впровадженню нової техніки і технології, спрямованої на прискорення зростання продуктивності праці, збільшення випуску продукції та поліпшення її якості, механізацію й автоматиза-

цію трудомістких виробничих процесів. Саме тому редакція газети «Наше життя» спільно зі своїми робітничими кореспондентами розпочинає на підприємствах та в об'єднаннях УТОГ масовий рейд-перевірку за таким маршрутом:

КУРС—ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС

Учасникам рейду основну увагу слід звернути на такі питання:

— Як виконується план підприємства з впровадження нової техніки? Якщо сталися зриви, то чим вони викликані?

— Чому затримується впровадження у виробництво нестандартизованого обладнання, виготовленого за замовленням підприємства на КДВО «Контакт» за розробками Спеціального проектно-конструкторського бюро УТОГ?

— Як налагоджено впровадження у виробництво пропозицій раціоналізаторів, спрямованих на підвищення продуктивності праці, поліпшення якості продукції, заощадження матеріалів та сировини, електроенергії?

— Чи доведено тематику так званих вузьких виробничих місць до відома раціоналізаторів і новаторів підприємства з метою активізації їх творчої думки?

— Як йде освоєння нових видів продукції?

— Як впливають громадські організації на розвиток технічного прогресу на підприємстві? Чи спрямовують вони ідеологічну роботу на виховання у трудівників почуття господаря виробництва і ощадливого ставлення до всіх ресурсів?

Чекаємо від вас матеріалів, робітничі кореспонденти!

КЛУБ „ШКВАЛ“

Під Києвом, на базі клубу юних моряків «Шквал» пройшов відкритий зліт юних моряків, присвячений 40-річчю Перемоги.

В гостях у Києві побували близько 300 юних моряків Харківка, Жданова, Северодонецька, Дніпропетровська, Ленінградської області. У програмі зльоту були змагання з плавання, веслувальна і парусна гонки, прапорцевий семафор, в'язання морських вузлів, подолання військово-спортивної смуги, свято Нептуна.

Крім спортивних змагань, діти виступили з самодіяльною концертною програмою, зустрілися з ветеранами флоту.

Клуб «Шквал» має вже свої військові традиції — багато колишніх його вихованців з честю несуть службу на кораблях військово-морського флоту країни.

На знімку: шестикласник Сашко Бубіс, один з наймолодших членів клубу «Шквал».

Фото В. ФАЛІНА.

НА ПРИКЛАДАХ ГЕРОЇЗМУ

Незабаром вся країна відзначатиме 40-річчя Перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною. Готуються до цієї знаменної дати і в Ровенському будинку культури, широко розгорнувши роботу з військово-патріотичного виховання молоді.

Перш за все у нас розроблено комплекс заходів, що відображає всевітньо-історичне значення Перемоги.

Цікаво і змістовно проходить кінолекторій «Подвиг народу — безсмертний». Інтерес до нього відвідувачі проявляють ще й тому, що тут не тільки можна почути, але й побачити. Так, лектор Будинку-музею М. І. Кузнецова Г. Ф. Войчук, розповідаючи про сміливих жінок-підпільниць Л. Лісовську, М. Мікогу, В. Довгер, які під час Великої Вітчизняної війни діяли в Ровно і про жінок-Героїв Радянського Союзу М. Маметову, М. Байду, М. Осипову та інших, свою розповідь проілюструвала фотознімками, кінодокументами.

Нікого не залишає байдужим тематичний показ кінофільмів «Незабутні кінострічки», в якому йдеться про мужність радянського народу у Вітчизняній війні.

Сьогодні, як ніколи, гостро постала тема Миру. Циклом «У боротьбі за мир» передбачається провести бесіди: «У фонд миру»,

«Зброєю слова», «На захист миру».

Коли в місті йшла підготовка виставки «Жінки Ровно у фонд миру», не залишилися осторонь і члени нашого Товариства. Їхні роботи, а це здебільшого були художні вишивки, вражали усіх відвідувачів своєю майстерністю, тонкою фантазією. І хоча організована виставка була жіночою, чоловіки теж взяли у ній участь. Так, комерсис Ровенського УВП А. Федорчук випалив на дереві портрет Т. Г. Шевченка, а робітник побутового комбінату В. Січкар виготовив шаблунку (різьба по дереву).

Пам'ять, як вічний вогонь слова, освітлює героїчне минуле, не даючи забути жодного дня з усіх чотирьох років війни. Цей вічний вогонь пам'яті підтримують і культурні діячі нашого Будинку культури.

...Вечір «Юність твоїх батьків» був урочистим. При всіх бойових і трудових нагородах прийшли учасники громадянської та Великої Вітчизняної воєн: В. Ф. Сердобенцев, В. А. Потапкін, Я. М. Цеймо. Гостей зустрічали з квітами... І полилися спогади ветеранів про ті далекі минулі часи, про боротьбу за рідну землю...

З великим творчим піднесенням підійшли нані культурні працівники та актив Будинку культури до організації свята патріотичної пісні: «Нам мир заповідано зберегти». Епіграфом до вечора стали слова:

Весь земляк народ,
Пусть тревогу бьет,
Будем мир беречь!
Встанем как один,
Скажем: не дадим
Вновь войну зажечь!

Відкрила свято директор Будинку культури П. І. Харламова.

— Сьогодні, коли Вашингтон відкрито проголошує «хрестовий похід» проти комунізму,— сказала вона,— радянські композитори, присвячують свою творчість боротьбі проти імперіалізму і воєнної істерії. Пісня виховує, пісня розвінчує, пісня переконує. Вона стає зброєю, яка спроможна захистити добро і вести боротьбу проти зла.

На вечорі виступив учасник Великої Вітчизняної війни В. А. Потапкін. Він розповів, яке велике значення мала пісня під час війни для бійців. Вона їх згуртувала, допомагала у важку хвилину.

Зворушливою була розповідь члена УТОГ М. А. Крота.

— Я не знаю війни. У всякому випадку я її не пам'ятаю, адже війна не пройшла і повз мене, не пощадила. Вона дихнула на мене своїм вогненним полум'ям. В наш дім влучив снаряд, ми чудом вижили, але внаслідок сильної вибухової хвилі я втратив слух, відновити який було неможливо. Я зали-

шився навкі інвалідом. У мене двоє дітей. Я не хочу війни. Я хочу щастя для своїх і для всіх дітей Землі.

Гостям вечора була показана концертна програма.

У своїй роботі Ровенський будинок культури максимально використовує засоби наочної агітації у пропаганді 40-річчя Перемоги. Про це говорять стенди: «Мир потрібно берегти», «Гордість народу, слава Батьківщини», «Ровно — місто-трудівник, місто-воїн», «Безсмертний подвиг радянського народу».

У країні йде підготовка до Всесоюзного огляду самодіяльної художньої творчості, в яку активно включилися й працівники нашого Будинку культури. З великою відповідальністю ми підійшли до роботи над літературно-музичною композицією «Пам'ять серця», яку плануємо представити на зональний огляд.

Менше року залишилося до знаменної дати — 40-річчя Великої Перемоги. І культурні діячі Будинку культури ще з більшою наполегливістю виховуватимуть у молоді Товариства любов до Батьківщини, високу політичну пильність, постійну готовність до подвигу.

Н. ЛЯШ,
художній керівник
Ровенського обласного
Будинку культури
УТОГ.

На Черкаському УВП заточувальника Миколу Гавриловича Скорину знають як вправного фахівця, умілого раціоналізатора.

Йому присвоєно почесне звання «Ударник комуністичної праці».

Фото П. МІНДЕЛЯ.

РОВЕСНИЦЯ СТАХАНОВСЬКОГО РУХУ

Н. М. Носач народилася тоді, коли гірник з шахти «Ірміно» в місті Кадіїві Ворошиловградської області О. Стаханов добився надзвичайних успіхів у праці: видав з лави за зміну рекордну кількість вугілля, перевиконавши виробничі завдання в декілька разів.

Наталка Михайлівна добре знає виробничий процес, досконало оволоділа суміжними спеціальностями й увесь свій робочий час віддає праці. Тому й результати відрядні. Виробничі завдання виконує на 130—135 процентів.

Цей почин був негайно підхоплений і сміливо запроваджувався робітниками в усіх галузях народного господарства.

Своє особисте виробничі завдання одинадцяті п'ятирічки «Майстер-золоті руки» Н. Носач зобов'язалася виконати достроково — до п'ятидесятиріччя стахановського руху.

Батьки й знайомі говорили: «Бути Наталочці трудівницею, вірною продовжувачкою й послідовницею стахановського руху». І не помилились. Член УТОГ ветеран Павлоградського заводу електроосвітлюючої арматури Наталка Михайлівна Носач — ударниця комуністичної праці, переможець соціалістичного змагання десяти і одинадцяті п'ятірічок. Майстер високої кваліфікації працює по-стахановськи, комуністичним ставленням до своїх виробничих обов'язків завоювала довіру й повагу робітників підприємства.

Таких вагомих успіхів вона домоглася завдяки сумлінній, чесній праці. А головне, що її мобілізує на самовіддану працю, надає сили й веде до трудових перемог те, як говорить Наталка Михайлівна, що її скромний трудовий внесок зміцнює могутність нашої соціалістичної Батьківщини, яка очолює боротьбу за мир на планеті.

З року в рік вона досягає підвищення продуктивності праці й поліпшення якості продукції. Уже декілька років підряд працює з особистим клеймом, продукцію у відділ технічного контролю здає з першого пред'яв-

Своїм багатим виробничим досвідом Н. Носач щедро ділиться з подругами по праці, особливо з молоддю, вчить їх працювати по-стахановськи.

Незважаючи на роки й 25-річний стаж, Наталка Михайлівна беручка, життєрадісна. Завжди в доброму, веселому настрої. У народі говорять, що праця прикрашає й звеличує людину.

І. ЗІНЧЕНКО,

Дніпропетровська область.

ПЕРЕДОВА ДОЯРКА

Понад дві з половиною тисячі кілограмів молока від кожної корови надоїла з початку року одна з краєвих доярок колгоспу імені Леніна Стрийського району, що на Львівщині, нечужий ветеран праці Марія Іванівна Кухар. Вона зобов'язалась цього року подолати чотиритисячний рубіж. І слова її не розходяться з ділом. Передова тваринниця надоєє в ці дні по 14-15 кілограмів молока від кожної закріпленої за нею корови.

Вагомих успіхів добиваються й інші доярки господарства. Понад 13 кілограмів молока від корови одержують М. Михайлівна, М. Іванівна, М. Павлів та інші. Продукція, яку вони здають державі, відзначається також високим процентом жирності.

Портрет М. І. Кухар занесено на Дошку Пошани колгоспу та Будинку культури УТОГ.

Р. ЗБОРІВСЬКИЙ,

м. Стрий,
Львівська область.

Усі вони — ударниці комуністичної праці, відмінні виробничниці.

На знімку (зліва направо): пакувальниці Єнакіївського УВП Тамара Іванівна Макушенко, Галина Леонідівна Шейдіна та Марія Іванівна Лопатіна.

Фото П. МІНЬКА.

Видавництво політичної літератури (Москва), одне з найбільших в країні, випускає щорічно понад чотириста назв книг, брошур, календарів загальним тиражем більше 100 мільйонів примірників. У своїх планах на 1985 рік воно пропонує літературу багатьох категорій читачів, в першу чергу — слухачам і пропагандистам системи політичної освіти. Чільне місце серед видань займають твори класиків марксизму-ленінізму. Вийде друком третомісячний вибірник творів К. Маркса та Ф. Енгельса, черговий том «Архива Маркса і Енгельса», 55 окремих видань праць Маркса, Енгельса, Леніна. Популярні нариси та художньо-документальні книги познайомлять читачів з поки що маловідомими документами та фактами про життя і діяльність вождів світового пролетаріату.

КНИГА — БОЄЦЬ І АГІТАТОР

З нагоди 115-тої річниці від дня народження В. І. Леніна побачать світ нові видання про вождя: художньо-документальна повість «Дорога в Смольний», книги «К вождю за советом», «Ленін в Італії, Австрії, Чехословаччині. Памятні місця».

Патріотизмом та пролетарським інтернаціоналізмом проінфіковані книги, присвячені 40-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Перш за все варто відзначити два оригінальних видання: «Великая Отечественная война Советского Союза. Вопросы и ответы» та «Великая Отечественная война. 1941-1945. Словарь», котрі містять систематизо-

ване визначення понять, пов'язаних з війною, та величезний цифровий і фактичний матеріал про події на фронті і в тилу. П'ята книга «Солдаты слова» завершує випуск спогадів ветеранів радянської журналістики про ті вікопомні роки. Поповняться серії «Города-герои» й «Герои Советской Родины».

Автори книг, присвячених радянському суспільно-політичному ладу, соціалістичному способу життя, — вчені письменники, журналісти, робітники, партійні й радянські працівники. У своїх творах вони розповідають про героїзм наших співвітчизників у мирному будівництві, становлення су-

спільства розвинутого соціалізму. Це книги «Бессменная вахта жизни», «Нить жизни», «Вставай до рассвета», збірник нарисів «Честь и слава по труду» та інші видання.

Черговим, 25-им випуском «Справочника партийного работника», довідником «Коммунист», рядом інших книг представлена література про партійне будівництво.

Серія «Библиотека атеиста», «Беседы о мире и человеке», «Атеистические чтения» адресуються передусім організаторам атеїстичної роботи. В ряду цих видань наступного року з'явиться цікава новинка — почне виходити щорічник «Атеизм и

религия. Вопросы и ответы», в якому подаватимуться короткі відповіді на актуальні запитання, зв'язані з критикою релігії.

У планах видавництва — література про миролюбну зовнішню політику КПКР та Радянської держави, книги, що викривають авантюристичний зовнішньополітичний курс імперіалізму, і в першу чергу — правлячих кіл США.

Тут названо лише окремі видання, заплановані на наступний рік Видавництвом політичної літератури. Детальне знайомство широкої читацької аудиторії з цими планами дозволить вчасно оформити попередні замовлення, дасть змогу оптимально визначити тиражі літератури.

Т. ЗАХАРЧЕНКО,
старший редактор
Київкниготоргу.

ПРИСВОЄННЯ ЗВАННЯ

До виходу на заслужений відпочинок І. М. Алфімов багато років працював на підприємствах та в організаціях УТОГ, брав активну участь у промисловому житті Товариства.

За великі заслуги перед Українським товариством глухих постановою президії ЦП УТОГ товаришу **АЛФІМОВУ Івану Матвійовичу** присвоєно звання «Почесний член УТОГ» з врученням спеціального посвідчення і нагрудного значка.

ЛИСТ В ГАЗЕТУ

ВІДЧУТНА ДОПОМОГА

У вирощенні високого врожаю четвертого року одинадцять п'ятирічки відчутну допомогу надали колгоспу імені Мічуріна Першотравневого району Донецької області трудівники Ждановського філіалу ДВО «Електромангіт».

Особливо добросовісно потрудилися вони під час догляду за посівами просапних культур. Робітники у короткій строк прорвали більше п'ятнадцяти гектарів буряків.

У червні впродовж двох тижнів підприємство виділяло для роботи в колгоспі по 25—27 чоловік щоденно. Часто навідувалися на поле директор підприємства Олександр Михайлович Семянников та секретар парторганізації Віктор Васильович Науменко, цікавились, як справляються трудівники з доведеними завданнями, чи не потрібна допомога.

Найкраще на колгоспних ланах попрацювали трудівники Дудко А. Ф., Плясовиця В. І., Коваленко В. Л., Губенкова Н. А. та багато інших.

Від імені правління колгоспу висловлюю сердечну подяку адміністрації і трудівникам підприємства за надану артіль відчутну допомогу.

Хочеться, щоб зв'язки між Ждановським філіалом ДВО «Електромангіт» та нашим колгоспом і надалі міцніли та розвивались.

Б. МАНУІЛОВ,
голова колгоспу
імені Мічуріна.

Першотравневий район,
Донецька область.

Ударник комуністичної праці, швачка-мотористка Івано-Франківського УВП І. Смижук.
Фото І. ПОСНІЕНКА.

МРП... МРП... Для кожного, хто працює в системі Всеосійського товариства глухих або який зв'язаний з ним, це поєднання літер зрозуміле і звичне. Якщо МРП, то це означає, що мова йде про міжрайонне правління Товариства. Тобто про таке, що об'єднує нечуючих двох-трьох, а інколи більше районів. Звучить, звичайно, солідно. Адже іноді, а втім — чому іноді? — як правило, територія, що її обслуговує правління, — величезна. З кінця в кінець — сотні кілометрів. А скільки в районі сіл, малих хуторів, де по двоє-троє, а здебільшого одиночками мешкають глухі. І до кожного треба добратися, виникнути в його справу і турботи. Іноді треба просто вислухати, поговорити. Адже якщо ми глухого не вислухаємо, не зрозуміємо, то хто ж інший — при всьому бажанні! — розбере його жести?

У нас, на Нечернозем'ї, дуже «старіє» село — тут я маю на увазі глухих. Випускники спецшкол-інтернатів в рідкісних випадках повертаються додому. Більшість з них йде працювати на заводи і фабрики, учбово-виробничі підприємства або продовжує навчання в технікумах. Дуже важко глухому самотності на селі: є дім, робота, достаток, повага за працю, та немає спілкування! Стіною мовчання відгороджений глухий селянин від своїх земляків. Ні він до них, ні вони до нього крізь невидиму, але прямо-таки непронику бар'єр пройти не можуть. Одна надія — на МРП. Ось прийде голова, добереться до його села перекладач — тоді все вяснить, якщо є якісь непорозуміння, то владнає їх. І, що не менш важливо: поговорить з глухим по душах, розкаже, пояснить.

Здається, не бог зна, який захід — подвірний обхід. Але скільки за ним стоїть і ремствують деколи голови МРП або перекладачі на ці обходи (по 150—200, а то й більше адрес, причому — щороку!), і далекі дороги, і труднощі з транспортом... Як буває: заїдеш в глибинку, а зворотний рейс тільки завтра. Чекай, нервуй, коли часу в обріз, коли в райцентрі на двірках МРП (по сумісництву з ним і клуб) приколото папірця — «Поїхала в село. Буду завтра».

У НАС, в Російській Федерації, впевнена, що й на Україні, не знайдеш двох однакових районних правлінь, як немає однакових голів. У кожного свій стиль роботи, або, як кажуть, хватка. Однак є для всіх спільне: малі штати (голова та перекладач, а то буває й так: голова, перекладач і завклубом — в одній особі!), скромні приміщення і досить таки обмежені можливості. А скільки справ! — подвірні обходи, зльоти передовиків, політико-масова робота, пропаганда рішень партії, трудовлаштування, залучення в членство Товариства, участь у спортивних заходах, допомога в оформленні пенсії, художня самодіяльність — мені здається, що коло обов'язків голови МРП весь час розширюється. Легше назвати те, що не входить до його обов'яз-

ків, ніж перерахувати те, що належить йому робити. Взагалі, як це зрозуміти «належить». Сьогодні треба одне робити, а завтра життя настійно вимагає друге!

...Слух я втрамила завдо-го до війни. Всім своїм життям зв'язана з Товариством, з людьми, що мешкають у сільській місцевості. За десятиріччя, протягом яких мене обирають головою, такі величезні зміни сталися — не впізнати колгоспів і радгоспів, нове життя прийшло у віддалені куточки. Хіба в таких умовах, коли народ на чолі з Комуністичною партією розв'язує величезні завдання, коли йде боротьба за дострокове завершення завдань п'ятирічки, коли виконання Продовольчої програми СРСР стало справою всіх і кожного — хіба нині мислимо працювати по-старому! Пошук нових форм, зростання культури обслуговування нечуючих, підвищення авторитету первинних і міжрайонної ор-

ганізації Товариства, активізація соціалістичного змагання, виїзди агібригад прямо на польові стани і, звичайно, першочергова увага ідеологічній роботі, наполегливі і дохідливі пропагандні рішень грудневого (1983 р.) і лютевого та квітневого (1984 р.) Пленумів ЦК КПРС — ось підвалини, на яких будується діяльність правління.

ВІЩЕ мова йшла про скромні штати МРП. Але ж не випадково ми є громадською організацією. Опора на ветеранів і молодь примножує сили; грамотні, наполегливі при виконанні доручення члени правління, активісти дозволяють ефективно розв'язувати складні завдання, з честю виходити з важкого становища. Так що, незважаючи на штати, треба глянути туди, хто за ними стоїть.

З власного досвіду знаю, що більшість місцевих правлінь Товариства глухих, як правило, «замикаються» на відділах соціального забезпечення. За своїми завданнями вони найближче за всіх стоять до організації Всеросійського товариства глухих, і покликані безпосередньо обслуговувати інвалідів зі слуху. І ми теж колись дотримувалися подібної практики, а потім вирішили: чим більше міських та районних служб контактуватимуть з правлінням ВТОГ, тим краще воно виконає покладені на нього функції. Ось такий нескладний умовивід, однак знадобилися роки практичної роботи, перш ніж було зроблено цей немудрий висновок.

Спробую поділитися дос-

відом, хоча сама добре розумію, що механічне перенесення стилю роботи однієї організації на ґрунт другої, не завжди буває вдалим. Енергія, зацікавленість, творчий підхід до будь-якої проблеми, ось складові, що забезпечують кінцевий результат будь-якого заходу.

...Задумали ми в Бежецьку організувати клубний лекторій «Здоров'я». Доручили члену ВТОГ В. Рябцевій (до пенсії вона працювала медиком) зв'язатися з районною лікарнею, де лікар-стоматолог А. П. Синицина очолює первинну організацію товариства «Знання». Разом сіли складати план: врахували вік слухачів, їх освіту, інтереси. Тем багато, а ми відібрали найактуальніші. Запросили лекторів: головлікаря поліклініки, завідувачого терапевтичним відділенням, отоларинголога, психіатра, представника санепідстанції.

Першу лекцію прочитала

її допомагають інші лікарі. Досвід групового обслуговування вдався. Вирішили його розширити. Слідом за стоматологом, глухих за списком, складеним МРП, почали приймати терапевти. В дні прийому у поліклініці чергує перекладач, голова правління або хто-небудь з активу.

Наше правління, крім Бежецька, обслуговує інші райони і тому на адресу лікарень Сонківського, Краснохолмського, Молківського районів ми надіслали листи: «Головному лікарю. Бежецьке МРП просить організувати профілактичний огляд інвалідів зі слуху. Надайте їм необхідну допомогу і візьміть на диспансерне обслуговування. Списки членів ВТОГ додаються».

РАЙОННИ лікарні підтримали ініціативу МРП. Формою групового та індивідуального (у певні дні) обслуговування охоче користуються мешканці міс-

та та села. Наприклад, у Сонківському районі 29 нечуючих проживають у 20 селах. У Молоківському 23 нечуючих розкидані по 15 селах. Приблизно така ж картина в Краснохолмському районі. Літнім людям, зайнятим у сільському господарстві, не завжди під силу дорога до райцентру, пошук перекладача, черга до лікаря. Нова форма медичного обслуговування допомогла більшості глухим селянам пройти профілактичний огляд, курс лікування. Чимало з них, побувавши у лікаря отоларинголога, користуються слуховими апаратами. Користуються, значить краще працюють, легше спілкуються з товаришами по праці, знайомими, рідними.

Тепер лікарі, виїжджаючи в район, мають при собі адреси глухих, треба — зустрічаються на місці, призначають лікування, видають рекомендації для одержання санаторної путівки. Завдяки клопотанням МРП, медичне обслуговування наблизилося до мешканців віддалених сіл.

РОЗКАЖУ про досвід спільної роботи МРП і медиків в дещо іншому плані: як правило, на зльоти передовиків, звітно-виборні конференції, що проводяться в районах, ми запрошуємо лікарів. Закінчиться офіційна частина і кожен, хто бажає, зустрічається з терапевтом, хірургом, або лікарем іншого профілю.

Ми вважаємо, що чим більше міських та районних організацій підтримують ділові зв'язки з правліннями ВТОГ, тим ефективніше воно виконує свої функції. Дуже добре, коли допомога

приходить від органів соціального забезпечення. Ще краще, коли їй надають інші служби міста і району.

Багато років ми ніби «замикалися» самі на собі: правління глухих обслуговувало глухих. А цілий ряд організацій, навіть не підозрівали про наше існування, тим більше про проблему, які стоять перед правлінням. Інша річ тепер. Рідкісний вечір у клубі ВТОГ обходиться без участі товаришів з товариства «Знання». Тільки це не означає, що ми свої турботи передоручаємо «добрим дядям»: кваліфіковану доповідь на актуальну тему зробить представник «Знання», фотостенди, тематичну виставку літератури забезпечують активісти правління.

А буває і так, що ініціатива виходить від організації, практично не зв'язаної з правлінням ВТОГ (однак завдяки тісним контактам, вони в курсі наших справ). Так було, наприклад, коли головний лікар Г. Г. Душкін провів на заводі «Бежецьксільмаш», де працює найбільша в районі група глухих «День відкритого листа». Відповіді на запитання дали профком, майстри, інструктори-перекладачі.

І, звичайно, глухі. Зібрані воедино, вони допомогли підвищити рівень медичного обслуговування інвалідів зі слуху.

Наведу ще приклад. Кабінет санітарної освіти включив до плану роботи перевірку умов праці глухих на «Бежецьксільмаші». У цьому заході, крім лікарів санітарії, взяли участь: завідувача міськсоззабезом, голова ЛТЕК, представник профкому підприємства, інструктори-перекладачі, голова МРП... Сама підготовка до перевірки дала можливість критично переглянути ряд положень, що вже стали звичними, про раціональне використання праці глухих. А сама перевірка — ґрунтовна, зі знанням специфіки виробництва — звичайно ж принесла результати. Вони благотворно позначилися на праці кожного нечуючого, всієї групи в цілому. Вони дадуть ефект і на майбутнє. Так було задумано, так воно і буде.

СВОІМ запискам я дала заголовок: «Що може МРП?». Повинна сама і відповісти: не дуже багато, якщо працювати, покладаючи лише на свої сили. Інша справа, якщо правління, актив зв'язаний з найрізноманітнішими службами міста і району, по-діловому ставлять перед місцевими партійними, радянськими, профспілковими органами здобудені питання, наполегливо добиваються втілення в життя всього, що сприяє дальшому поліпшенню обслуговування глухих трудівників. Ось тільки тоді МРП зможе багато чого зробити. І тоді глухі мешканці сіл, навіть одиночка, бачачи, що до них руки доходять, відчувають себе членами великого колективу. І працюється їм легше, і на душі стає тепліше. А заради добробуту своєї товаришів по організації ніякої праці не шкода!

М. ІСАКОВА,
голова МРП, член ВТОГ
з 1982 року.
м. Бежецьк,
Калінінська область.

У БРАТНІХ ТОВАРИСТВАХ

ЩО МОЖЕ МІЖРАЙОННЕ ПРАВЛІННЯ

Записки голови

